

Cuprins

INTRODUCERE	1
TITLUL I. ACȚIUNILE ÎN MATERIA CLAUZELOR ABUZIVE	6
Capitolul I. Considerații introductive	6
Capitolul al II-lea. Acțiunea declanșată de consumator	10
<i>Secțiunea 1. Acțiunea de fond</i>	10
§ 1. Cererea de chemare în judecată	10
1.1. Particularități referitoare la obiectul cererii	10
1.2. Particularități referitoare la motivele de fapt	14
1.3. Particularități referitoare la temeiurile juridice invocate	18
1.4. Particularități referitoare la taxele judiciare de timbru	19
1.5. Situația cererilor formulate de mai mulți reclamânți	23
1.6. Particularități în cazul în care creanța a fost cesionată	30
§ 2. Competența	37
2.1. Considerații introductive	37
2.2. Competența internațională	38
2.3. Competența materială	41
2.4. Competența teritorială	53
2.5. Clauze atributive de competență	56
2.6. Conflictul de competență între secțiunile aceleiași instanțe	57
§ 3. Prescripția extintivă	70
3.1. Considerații introductive	70
3.2. Caracterul imprescriptibil al acțiunii în constatarea caracterului abuziv al clauzei contractuale	71
3.3. Soluționarea excepției prescripției în cazul formulării cererii în constatarea nulității absolute a clauzelor contractuale	71
3.4. Problema prescripției în privința cererilor de restituire a sumelor deja plătite în temeiul clauzelor declarate ca fiind abuzive	74
3.5. Prescripția dreptului de a obține executarea silită	78
§ 4. Probele în litigiile privind clauzele abuzive	79
§ 5. Finele de neprimire	85
5.1. Considerații introductive	85

5.2. Finele de neprimire reglementat de dispozițiile art. 4 alin. (6) din Legea nr. 193/2000 _____	86
5.3. Finele de neprimire ce rezultă din dispozițiile art. 3 alin. (2) din Legea nr. 193/2000 _____	107
5.4. Finele de neprimire ce rezultă din lipsa calității de consumator a reclamantului _____	113
5.5. Finele de neprimire ce rezultă din lipsa calității de profesionist a pârâtului _____	126
5.6. Finele de neprimire ce rezultă din caracterul negociat al clauzelor _____	127
5.7. Finele de neprimire ce ar decurge din faptul că efectele contractului au fost epuizate _____	136
§ 6. Analiza pe fond a caracterului abuziv al clauzelor contractuale _____	138
6.1. Considerații introductive _____	138
6.2. Listele clauzelor prezumate absolut ca fiind abuzive, cuprinse în anexa Legii nr. 193/2000, respectiv prezumate relativ a fi abuzive, cuprinse în anexa Directivei 93/13. Caracterul de „listă neagră”, respectiv de „listă gri” _____	140
6.3. Analiza listei-anexă a Legii nr. 193/2000 _____	142
6.4. Tiparul general al clauzei abuzive în sistemul Legii nr. 193/2000 _____	166
6.4.1. Criteriul dezechilibrului semnificativ _____	168
6.4.2. Criteriul lipsei buneii-credințe _____	173
6.4.3. Existența unei contraprestații specifice în cazul clauzelor care reglementează comisioane _____	177
6.4.4. Criteriul lipsei transparenței _____	179
§ 7. Soluția instanței _____	182
7.1. Sancțiunea care intervine în ipoteza constatării caracterului abuziv – nulitatea absolută a clauzei _____	182
7.2. Verificarea aptitudinii contractului de a mai produce efecte după înlăturarea clauzelor considerate abuzive _____	188
7.3. Soluția asupra cererilor accesorii, de obligare a profesionistului la restituirea sumelor deja plătite de consumator în temeiul clauzelor constatate ca fiind abuzive _____	189
7.4. Are instanța prerogativa de a modifica sau de a înlocui o clauză abuzivă, în loc de a dispune doar eliminarea ei din contract? _____	194

7.5. Problema clauzelor ce reglementează un mecanism de stabilire sau de modificare a ratei dobânzii _____	199
<i>Secțiunea a 2-a. Ordonanța președințială în materia clauzelor abuzive</i> _____	208
§ 1. Aspecte generale. Condițiile de admisibilitate a ordonanței președințiale _____	208
§ 2. Aspecte specifice domeniului clauzelor abuzive _____	212
2.1. Obiectul cererii și stabilirea competenței materiale _____	212
2.2. Condiția vremenliciei _____	214
2.3. Condiția neprejudicării fondului _____	216
2.4. Condiția urgenței _____	218
2.5. Condiția aparenței de drept _____	220
2.6. Condiții de admitere a cererii formulate de consumatori _____	221
<i>Secțiunea a 3-a. Clauzele abuzive și contestația la executare</i> _____	222
§ 1. Invocarea caracterului abuziv al clauzelor contractuale în cadrul contestației la executare _____	222
§ 2. Modalități de invocare a motivelor de fapt și de drept privitoare la fondul dreptului cuprins în contractul de credit – titlu executoriu _____	226
§ 3. Termenul în care poate fi invocat caracterul abuziv al unor clauze contractuale în procedura contestației la executare _____	233
§ 4. Posibilitatea suspendării executării silite sau a suspendării provizorii a executării silite. Problema evacuării consumatorului _____	234
Capitolul al III-lea. Sesizarea instanței de către Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului _____	241
<i>Secțiunea 1. Reglementare</i> _____	241
<i>Secțiunea a 2-a. Natura acțiunii formulate de A.N.P.C. – civilă sau contravențională?</i> _____	243
<i>Secțiunea a 3-a. Efectele hotărârii judecătorești</i> _____	251
Capitolul al IV-lea. Îndatorirea instanței de a analiza, din oficiu, eventualul caracter abuziv al clauzelor contractuale _____	259
<i>Secțiunea 1. Considerații introductive</i> _____	259
<i>Secțiunea a 2-a. Statuări de principiu ale Curții de Justiție a Uniunii Europene</i> _____	260
<i>Secțiunea a 3-a. Particularități în procedura încuviințării executării silite</i> _____	264
<i>Secțiunea a 4-a. Invocarea caracterului abuziv al clauzelor contractuale direct în apel</i> _____	271

TITLUL AL II-LEA. CLAUZE CONTRACTUALE RECLAMATE CA FIIND ABUZIVE	275
Capitolul I. Comisionul de risc	275
<i>Secțiunea 1. Descriere</i>	275
<i>Secțiunea a 2-a. Argumente aduse de părți</i>	275
<i>Secțiunea a 3-a. Argumentele Curții de Justiție a Uniunii Europene</i>	277
<i>Secțiunea a 4-a. Argumentele Înaltei Curți de Casație și Justiție</i>	280
§ 1. Favorabile consumatorilor	280
§ 2. Favorabile profesioniștilor	283
<i>Secțiunea a 5-a. Argumentele altor instanțe</i>	286
§ 1. Favorabile consumatorilor	286
§ 2. Favorabile profesioniștilor	290
Capitolul al II-lea. Clauzele care permit profesionistului să stabilească sau să modifice valoarea dobânzii	293
<i>Secțiunea 1. Descriere</i>	293
<i>Secțiunea a 2-a. Argumentele aduse de părți</i>	294
<i>Secțiunea a 3-a. Argumentele Curții de Justiție a Uniunii Europene</i>	295
<i>Secțiunea a 4-a. Argumentele Înaltei Curți de Casație și Justiție</i>	300
§ 1. Favorabile consumatorilor	300
§ 2. Favorabile profesioniștilor	305
<i>Secțiunea a 5-a. Argumentele altor instanțe</i>	313
§ 1. Favorabile consumatorilor	313
§ 2. Favorabile profesioniștilor	315
<i>Secțiunea a 6-a. Alte observații</i>	318
Capitolul al III-lea. Clauzele care prevăd că restituirea sumei împrumutate și plata celorlalte sume datorate de consumatori se fac în moneda creditului	320
<i>Secțiunea 1. Cauza Kásler</i>	322
<i>Secțiunea a 2-a. Cauza Andriciuc și alții</i>	329
<i>Secțiunea a 3-a. Regula nominalismului monetar</i>	337
<i>Secțiunea a 4-a. Teoria impreviziunii</i>	342
<i>Secțiunea a 5-a. Argumentele Înaltei Curți de Casație și Justiție</i>	344
<i>Secțiunea a 6-a. Argumentele aduse de părți și argumentele altor instanțe</i>	346
§ 1. Favorabile consumatorilor	347
§ 2. Favorabile profesioniștilor	365

<i>Secțiunea a 7-a. Observații</i> _____	383
<i>Secțiunea a 8-a. Instituția impreviziunii în practica judiciară, după pronunțarea Deciziei nr. 623/2016 a Curții Constituționale</i> _____	389
Capitolul al IV-lea. Alte clauze _____	408
<i>Secțiunea 1. Clauzele atributive de competență</i> _____	408
<i>Secțiunea a 2-a. Clauza care prevede dreptul băncii de a încasa un comision de administrare</i> _____	411
<i>Secțiunea a 3-a. Clauzele care prevăd dreptul profesionistului de a declara scadența anticipată a creditului</i> _____	419
CONCLUZII _____	425
ANEXE _____	427
I. HOTĂRÂRI RELEVANTE ALE CURȚII DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE ÎN DOMENIUL DIRECTIVEI 93/13 _____	427
II. LEGISLAȚIE RELEVANTĂ _____	442
Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori _____	442
Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii _____	449